

Stajerc" izhaja vsaki tisk, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se plačani naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Pruju, gledališko poslopje št. 3.

Stajerc

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2.50 za 1/64 strani K 1.— Privečkratno oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 39.

V Ptuj, v nedeljo dne 30. septembra 1917

XVIII. letnik

Cesarjev minister proti jugoslovanski državi.

skupno avstrijsko misel. — Za naše kronovine. — Proti gonji sovražnikov.

Mi smo stali vedno na stališču nerazdeljive Avstrije in v kljub vsemu sošastvu naših nasprotnikov, v kljub vsej gostasni, nebovpijoči gonji smo se tega stališta pošteno ter nevstrašno držali. Avstrija mora biti skupna, složna, edina, in zato morajo ostati tudi njeni fundamenti, naše prekrasne kronovine, neraztrgani ter razrušeni. Avstrija nad vse, — to bilo in je naše stališče!

Kdor pa je čital v zadnjem času slovensko-prvaško časopisje, ta je moral skoraj izbiti vero v ljubljeno našo Avstrijo. To časopisje dostikrat tako zloglasnih prvaških miteljev je ravno tako delalo, kakor da bi to diktiralo Avstriji sramotni mir, — kričalo ni proti Srbom in Rusom, marveč proti nam in Nemcem, — navdušeno se ni za zmago v pravičnem odporu naše domovine, marveč za tuje cilje, ki so naši sovražniki v inozemstvu skupno s begnelimi našimi veleizdajalci povdarjali, — delalo ni to prvaško časopisje za na podlagi naših zmag uresničen pošten mir, marveč za „jugoslovansko državo“, ki jo zahtevajo vsi krvavi sovražniki Avstrije! Sramota je obila sveta, ako je to prvaško gonjo opazoval, hvalisanje veleizdaje, to hujskanje proti domovini, za katero slovenski in nemški vojniki v neskončnih bojih svojo kri prelivajo. Najhujše pri tej nebovpijoči gonji je bilo dejstvo, da so hujskači pri temu farizejsko razvijali, da so se delali za „patriote“, da krasnemu našemu cesarju Karlu „živio“ kralji, medtem ko so mu hoteli iz veličastne kraljevine krone bisere iztrgati... To je naša misel, ki smo in bomo za Avstrijo, in lelo, to nam je gnalo rdečico v obraz. Bodi ali proti Avstriji, ali ne bodi hinavec, ne prijazni, ne ruši temelje državi, ako si pa gotov...

Kdor je za Avstrijo, za Avstrijo do smrti, ta mora priznati, da imamo v službi angleških in ruskih, italijanskih in srbskih interesov stoječi agenti pa nas radi tega seveda psujejo in proklinjajo. Nič škoduje! Avstrija nad vse! In do konca bo s svojimi zvestimi zavezniki zmagala, toliko časa so grožnje njenih sovražnikov smešna igra.

Tako stoji stvar! Zdaj pa je potrdil naše stališče prvi minister cesarja Karla. Po našem shodu, ki je sovražnikom tako škodljivo zmešal, pustil nam je sam cesar objaviti, da je naše mnenje prava avstrijska misel. In zdaj je bil državni

zbor avstrijski zopet enkrat otvorjen. V nastopnem govoru je izjavil cesarski ministrijski predsednik, da mora ostati Avstrija nerazrušena, da se ne sme razdrobiti kronovine avstrijske, da se mora smatrati one „ideologe“, ki delujejo proti Avstriji, za ljudi, katerim se mora vpliv na državni razvoj odtegniti. V bivstvu ojstro je grajal cesarjev minister te ljudi, zahteval notranje utrjenje države in zvestobo do naših istotako zvestih zaveznikov.

S tem je ideja „jugoslovanske“ države za enkrat pokopana. Upajmo, da se ne bode nikdar več pojavila. Kajti kakor cesarjev minister, želimo tudi mi, da mora priti domovina avstrijska iz te vojne ne slabejša, marveč močnejša, — stara in vedno mlada, mogočna Avstrija!

Svetovna vojska.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Dunaj, 20. septembra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Pri Arboru v Bukovini napravili so Rusi po močni artiljerijski pripravi sunek. Naš ogenj razpršil je napadajoče čete in jih prisilil do vrnitve v njih izhodne jarke.

Italijansko bojišče. Neki proti Montu San Gabriele brez ognjene priprave zapričeti italijanski napad bil je v našem ognju vstavljen. Na Colbriconu poskusil je sovražnik po neki minski razstrelbi napasti, bil je pa že v pripravljeni postojanki učinkujoče prijet. Število pri Carzanu v vjetih Italijanov se je povišalo na 11 oficirjev in 516 mož.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Berlin, 20. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji trajal je močni artiljerijski boj čez dan nezmanjšano naprej. Ognjeni sunki največje ljutosti ležali so menjajoče na posameznih oddelkih naše odporne cone. Noč ni pretrgala povišano bojno delovanje artiljerijskih množic. Ogromnemu bobenskemu ognju v ranem jutru sledili so močni angleški napadi na široki fronti. — Armada nemškega prestolonaslednika. Pred Verdunom napadli so Francozi včeraj zjutraj in zvečer pri višini 344 vzhodno od Samogneuxa, kjer so doživeli že dan popreje krvavi poraz, zopet brez vsacega uspeha. Sestrelili smo 20 sovražnih letal.

Vzhodno bojišče. V Bukovini napadli so Rusi zapadno od Arbore. Bili so z našim odpornim ognjem v njih jarke

nazaj prepodeni, iz katerih jih je skušal ogenj strojnih pušk nanovo naprej spraviti.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 21. septembra. Uradno se danes razglša:

Neki italijanski napad proti naši Siefertpostojanki bil je od hrabre posadke z izbornomo pomočjo artiljerije v bližinskem boju odbit.

Šef generalštaba.

Tretja bitka v Flandriji.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 21. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Pod vodstvom generala Sixta v Armin boreče se čete 4. armade so prvi dan tretje bitke v Flandriji uspešno končale. Ako je kazal že ognjeni učinek zadnjih dni na veliko napenjanje moči Angležev, tv.rila je vendar vporaba in zbiranje dne 20. septembra od sovražnika vporabljenih bojnih sredstev na fronti okroglo 12 km največjo izmero. Za ogromnim valom najmočnejšega bobenskega ognja iz topov in minskih metalcev vseh kalibrov pričelo je zjutraj med Langenmarkom in Hollebeke najmanje 9 angleških divizij, med njimi več francoskih, podpiranih od pancerskih avtomobilov in metalcev plamen, z navalom. Napad petjal je sovražnika po semintja divjajočemu boju do enega kilometra globočine v našo odporno cono. Proti Paschendaele in Gheluveltu prodrl je nasprotnik mestoma dalje naprej. Zapadno od Paschendaele potisnil ga je naš protinapad nazaj. Južno ceste Menin-Ypern ostal je del ozemlja v njegovi roki. V vseh drugih oddelkih bojišča bili so Angleži pod najtežjimi izgubami do poznega popoldneva v trdni, junaški borbi naših čet v polje odprtih našega bojnega traka nazaj vrženi; preko tega zvečer nova v ogenj peljana ojačenja sovražnika niso zamogla več na ozemlju pridobiti. V bojni coni ležeče vasi so vse v naši lasti. Danes zjutraj Angleži boja doslej niso zopet pričeli. Kakor v prejšnjih bitkah v Flandriji so vodje in čete najvišje storile.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 22. septembra. Uradno se danes razglša:

Južno-vzhodno bojišče. Zapadno od jezera Ochrida so avstro-ogrške in nemške čete močni francoski napad v težkem boju zavrnile.

Vzhodno bojišče. Pri avstro-ogrskih četah nobeni posebni dogodki.

Šef generalštaba.

STRASCHILL'ova grenčica iz zelenjave povzroči moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebna.

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, lovec vojake, romarje itd.

Nemci zavzeli Jakobstadt. — Ogorčni plen. Več kot 4000 Rusov vjetih.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 22. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Po ljutih ognjenih sunkih, katerim so le pri St. Juliena brezuspešni delni napadi sovražnika sledili, je včeraj dopoldne ognjeni boj na flandrijski fronti opesal. Od polodne naprej povisal se je na obrežju in od Ysere pa do Deule ogenj do velike ljutosti. Ob 6. uri zvečer zapričel je od Langemarcka do Hollebeke hipoma skozi eno uro najmočnejši bobenski ogenj. Potem je šla angleška infanterija na mnogih točkah fronte zopet k napadu. Kjer se je med železnicam Boesinghe-Staden in Ypern-Roulers sovražnik naval vključno uničujočemu odpornemu učinku naše artiljerije izvršil, bil je v bližinskem boju odbit. Bolj južno, do kanala pri Hollebeke, razbila je moč našega uničevalnega ognja sovražno napadalno valovje. Le posamezno so prišle angleške naskočne čete iz svojih odprtinskih postojank; bile so zavrnjene. Danes zjutraj razvili so se po novemu povišanju ognja krajevni infanterijski boji, ki so povsod za nas ugodno potekali. — V zadnjih dveh dneh smo **29 sovražnih letal** in **2 balona** sestrelili. Mi smo izgubili 3 letala.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Na zapadnem bregu Düne posrečilo se je pod poveljstvom grofa v Schmettov borečim se divizijam z dobro pripravljenim in krepko izvršenim napadom ruske postojanke severno-zapadno od Jakobstadta predreti. Lzborni učinek artiljerije in min napravil je pot za infanterijo, ki je bila od letalcev pod vodstvom ritmojstra princa Friedricha Sigismunda pruskega vključno neugodnemu vremenu prav dobro podpirana. V nezadržljivem sunku bil je sovražnik proti reki nazaj vržen. Pod pritiskom naših čet je opustil 40 km široko in 10 km globoko mostičje na zapadnem bregu Düne ter je zbežal hitro na vzhodno bojišče. **Jakobstadt je v naši roki.** Doselej se poroča več kot **4000 ruskih vjetih**, na plenu pa več kot **50 kanonov.**

Razglas.

Zaradi premalega odkazanja špirta in zaradi pomanjkanja snovi za žganje se bode

žganje

le še v malih množinah oddajalo in ostane glavna trgovina na Bregu pri Ptujtu tudi v pondeljkih ter sobotah zaprta.

Maks Straschill

žgalnica, fabrika žganja in likerja na Bregu pri Ptujtu. 349

V obliki polna prsa se doseže z po zanesljivosti učinka mnogokrat preizkušenim aparatom **HYPERIN**

s patentirano vibracijo. Najnovejša zdravniško priporočena iznajdba znanosti. Vidni uspeh še v 14 dneh, nadaljna raba nepotrebna. Ta izredni aparat se vsem damam vsake starosti najtopleje priporoča. Za neškodljivost in učinek so se izkušene pisateljice opetovano zavzele: Polno jamstvo, postavno varovan. Preseneči na najvišji način. Se more rabiti tudi od dveh oseb. — **Ako ne dopade, denar nazaj.** Cena s pripravo in navodilom K 7-90. Po pošti za 70 vin. več. Tajna razpošiljatev brez navedbe vsebine po hijij. razpošiljalni J. Kukla, Prag, Perlg. 31. 433

Makedonska fronta. V gorskem ozemlju med jezerom Ochrida in dolino Skumbi napadle so močne francoske sile. Nemške in avstro-ogrške čete vrgle so v trdem boju sovražnika nazaj.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 23. septembra. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. V Bukovini se je sovražne poizvedovalne oddelke zavrnilo.

Italijansko bojišče. Južni del visoke planote od Bainsizze in Monte San Gabriele stala sta pod živahnim artiljerijskim ognjem.

Južno-vzhodno bojišče. V pokrajini Skumbi smo Francoze iz neke visočine izrinili. Nekemu krepko peljanemu avstro-ogrskemu oddelku se je posrečilo, vdreti za sovražne črte in razpršiti tam neko močno rezervo.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 23. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. En angleški monitor obstreljeval je pod letalnimi opazovanjem včeraj zjutraj Ostende. Nekaj granat zadelo je katedralo, v kateri se je bralo jutranjo mašo; 7 Belgijcev je bilo ubitih, 21 teško ranjenih. Monitor bil je z ognjem naših obrežnih baterij prepoden. — Na flandrijski fronti severno-vzhodno Yperna zvečer zopet bobenski ogenj. Sledili so močni delni napadi Angležev južno-vzhodno od St. Juliena. Sovražnik bil je nazaj vržen. Neka pri Monchy po ljutemu ognju v naše jarke vsiljena angleška kompanija bila je v bližinskem boju prepodena. Pri bojih v prednjem polju južno ceste Cambraz-Barauneter ob Somme in Oise ostali so vjeti v naši roki. — Armada nemškega prestolonaslednika. Pri mnogostevilih poizvedovalnih sunkih, ki so mnogokrat naše naskočne čete do zadašnjih črt francoskih bojnih naprav vodili, zamoglo se je vjete napraviti, čeprav je sovražnik skoraj povsod zbežal. Naša jarkina posadka je zavrnila na nekaterih mestih francoske poizvedovalce. Pred Verdunom je popoldne ogenj do večje sile narastel. — Nasprotniki izgubili so včeraj **14 letal** in **en balon.**

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. V mostičju od Jakobstadta se je v nujno zapuščenih ruskih postojankah našlo mnogo vojnega orožja. Naše čete so reko Düno od Liebenhofa pa do Stockmannshofa povsod dosegle. V Pinskiu nastali so vsled ruskega obstreljevanja požari.

Makedonska fronta. Pri veliki vročini — v solncu 65 stopinj — vršili so se boji le zapadno jezera Ochrida. Tam se je Francozom neko visočino pri Kreovi od nemških in avstro-ogrskih čet v naskoku odvzelo.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 24. septembra. Uradno se danes razglasa:

Na vseh bojiščih je položaj nespremenjen. Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 24. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji povišani artiljerijski boj brez infanterijskih napadov. — Armada nemškega prestolonaslednika. V večih oddelkih Aisne fronte

in v Champagni jako ljuti ogenj. Pri poizvedovalnih bojih je imel nasprotnik izgube. Pred Verdunom in na vzhodnem bregu Maase živahni boji. — Sestrelili smo **14 sovražnih letal.**

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Med ob mostičju Jakobstadta pridobljenim plenom **55 topov** nahaja se ena vprežena baterija in 5 težkih topov od 26 do 28 centimetrov kalibra. V mestu samem padle so bogate zaloge, tudi na kruhu in moki, v naše roke. Severno od Baranoviči in zapadno od Lucka ravija ruska artiljerija živahno delovanje. — Armada Mackensen. V goreh severno-zapadno od Focsani in ob Seretu mnogokrat živahno ognjeno delovanje in boji v prednjem polju. Kolodvor od Galaca bil je z opazovanim uspehom obstreljevan.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torika.

K.-B. Dunaj, 25. septembra. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Mestoma boji v prednjem polju.

Italijansko bojišče. Ob Soli močnejši italijanski artiljerijski ogenj in živahnejše letalno delovanje.

Južno-vzhodno bojišče. V Albaniji uspešni boji s tolpami.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torika.

K.-B. Berlin, 25. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Vsled našega artiljerijskega učinka so sovražne baterije opesale na flandrijski bojni fronti. — Armada nemškega prestolonaslednika. Južno od Beaumonta izrgale so naše čete Francozom jarke v 400 m širokosti in so se držale proti večim protisunkom. V gozdu Champagne je prišlo do ljutih bližinskih bojev, ki mislopoložaja spremenili. Pri Bezouvauxu je imel sunk v sovražne črte polni uspeh. Vjeli smo **350 Francozov.** Ponoči vdrla je ena naskočna četa pri Malancourtu v sovražno postojanko in se vrnila z nekaj vjetimi. Včeraj zvečer so nemški letalci Anglijo napadli. Na vojaške zgradbe in skladišča v sruču Londona, na Dover, Southampton, Chattaun in Sheerned se je bombe metalo. Požari so kazali učinek. Vsa letala so se nepoškodovano vrnila. Tudi Dünkirchen se je z bombami napadlo. Nasprotniki so izgubili **13 letal.**

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Vojna na morju.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 20. septembra. Uspehi podmorskih čolnov v Atlantskem oceanu in v Severnem morju: 4 parniki, 1 jadernika ena ribiška ladja. — Eden naših (nemških) podmorskih čolnov uničil je dne 17. t. m. v Hoofdeni francosko letalo „D 40“ in je vjete letalce, dva oficirja ter enega mehanika.

Šef admiralnega štaba mornarice.

20.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 20. septembra. V Atlantskem oceanu se je po naših podmorskih čolnih več kot 20.000 ton potopilo. Med potopljenimi ladjami nahajala sta se dva velika oborožena parnika ter en globoko nalozben tovorni parnik, bržkone z municijo, ki je bil sestreljen iz močnega varstva.

Šef admiralnega štaba mornarice.

18.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 22. septembra. Novi uspehi (nemških) podmorskih čolnov v Kanalu

Biscayi in v Severnem morju podali so parnike in eno jadernico z 18.000 brutto-register-tonami.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Nemški podmorski čolni potopili v avgustu nad 808.000 ton.

W.-B. Berlin, 22. septembra. V mesecu avgustu se je vsled vojnih odredb osrednjih del na prostoru trgovinskih ladij skupno 808.000 brutto-register-ton potopilo. Od začetka neopredeljene boja podmorskih čolnov se je s tem 8303.000 brutto-register-ton za naše sovražnike prostora na trgovskih ladjah potopilo.

Angleški vojni parnik potopljen.

K.-B. London, 24. septembra. Admiraliteta naznanja: En angleški razruševalec pomorskih čolnov bil je od nekega nemškega podmorskega čolna pri vходу v Kanal torpediran. 50 mož posadke se je rešilo.

53.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 24. septembra. Novi uspehi podmorskih čolnov do okroglo 53.000 brutto-register-ton. V Srednjem morju se je uničilo veliko število sovražnih transportnih parnikov v južno Francoski ter severno Italijo, med njimi oboženi ameriški parnik "Wilmore" s 7000 tonami premoga, 1000 tonami olja in 12 lokomotivami.

23.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 25. septembra. Vsled delovanja naših podmorskih čolnov se je v severnem okolišu okrog Anglije zopet 23.000 brutto-register-ton potopilo.

Politični utrinki.

Čehi in Amerika.

Češko-klerikalni list "Hlas" piše v nekem članku m. dr.: "Ves svet vè, kako nastopa Wilson in z njim ameriška vlada s Čehi in ostalimi narodi Unije razven Angležev. V združenih državah so Čehi najmanj 40 naravnih urednic, ali vsi ti kraji so danes na..."

Der

Branntweinverkauf

Hauptgeschäfte in Rann b. Pettau

Max Sraschill

Pettau, 18. September 1917.

Razprodaja žganja

glavni trgovini na Bregu pri Ptuj. Maks Straschill

Ptuj, 18. septembra 1917.

Avtomatični lovilc za podgane

K 5-50, za miši K 4-—, vlovil brez nadzorstva do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Past za ščurke "Rapid", li-soče ščurkov in Rusov v eni noči, po K 5-70. Lovilec muh "Nova" K 2-80 en kos. Povsod najboljši uspehi. Mnogo zabavnih pisem. Razpošiljatev po povpraševanju, poštnina 80 vin. Exporthaus Tintner, Wien, III., Neulinggasse Nr. 26/P.

polovico ali popolnoma anglizirani. Celo češka imena naših naselbin so uradno anglizirana, javne šole morajo biti angleške, kakor je tudi uradni jezik oblasti popolnoma angleški. Vse pravice pri oblastih in v javnem življenju so izključno za angleški jezik rezervirane, čeprav so Angleži ravno tako iz tujine došli, kakor drugi narodi. Edini autochtoni narod v Ameriki so vendar Indijanci in ravno ti nimajo tam prav nobene pravice! — Tako piše katoliški češki list; in ima prav. Tisti Angleži, ki danes kričijo o „svobodi narodov“, so sami največji zatiralci te svobode, najbrezobzirnejši tirani in nasilneži. Vsi Čehi naj si besede „Hlas“ za ušesa zapišejo. Pa ne samo Čehi, marveč tudi tista „jugoslovanska“ gospóda, ki iz šovinističnih razlogov danes ruje na stebrih avstrijske domovine in ki slepi istotako nevedno ljudstvo, da zahteva „svobodo“ za slovensko ter hrvatsko-srbsko ljudstvo. „Svoboda“ pod angleškim jarmom, „svoboda“ pod Rusijo, „svoboda“ pod Italijo, kdo se ne bi smejal? Kdor dela za tako „svobodo“, ta stoji ravno vedoma ali nevedoma v službi naših sovražnikov!

Pogodba z Ogrsko.

Pogodba med Avstrijo in Ogrsko poteče koncem tega leta. Ker se zaradi žalostnih parlamentarnih razmer ne more upati na vpovstavev nove pogodbe, se bode med avstrijsko in ogrsko vlado enoletni pogodbeni provizorij sklenil. V tem oziru se je že doseglo sporazum. Pri nas je ravno vse „provizorično“...

Jugoslovanska država — dobiček za Italijo!

Strupeno nam sovražni italijanski list „Secolo“ prinaša sledeči članek, ki ga — prav značilno! — brez vsacega komentiranja tudi „jugoslovanski“ slovenski listi ponatiskujejo: „Italija je bila že pred svojo intervencijo 1915 sigurna izpolnitve svoje zahteve glede Jadranskega morja. Italija je svoje stvari gotova in ji ni treba, pogajati se z Jugoslovani. Storilo se je pa to, ker bi bilo uresničenje jugoslovanske države za Avstrijo udarec, katerega ne bode mogla pretrpeti. Italija ima interes na zvezi avstrijskih Jugoslovancov s Srbijo zaradi iz tega sledečega oslajenja Avstrije.“ — Tako piše vodilni italijanski list. In naši „jugoslovanski“ hujškači si še upajo trditi, da je njih stremljenje „patrijotično“. Naši vojaki — slovenski in nemški! — se borijo na kraški, koroški in tirolski fronti za čast in slavo Avstrije. V njih hrbtu, v zaledju pa farbajo politični popi nevedneže z „jugoslovanskimi“ fantazijami, ki ležijo v interesu proklete Italije. Kdor je za „jugoslovanstvo“, ta pomaga torej laškemu izdajalcu. In to si je treba zapomniti!

Razni katoliški škofje.

Pred kratkim vpriporil je graški knezoškof vojno procesijo, da se tam moli za kmalušnjo konečno zmago ter trajni mir, ki mora pač edino iz te konečne zmagaje izvirati. Od drugih knezoškofov takih procesij še nismo doživeli. Pač pa je ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič podpisal neko politično „izjavo“, v kateri se poteguje za „jugoslovansko“ državo. Jeglič hoče torej gotove dele katoliške Štajerske in Koroške odtrgati od ostalih katoličanov in jih združiti s pravoslavniimi Srbi, ki so pred par leti katoliške franciškane v Albaniji klali in pobijali... Kje je zdaj pravo „katoličanstvo“, v Gradcu ali v Ljubljani?!

Državni zbor.

V torek je pričel avstrijski državni zbor zopet z zasedenjem. Malo škandala je napravil le češki bivši poslanec Burival, ki je zaradi veleizdaje dalje časa v ječi sedel, ki pa zdaj nima nič v zbornici opraviti. Moža se je odpravilo. „Jugoslovani“ večinoma niso bili navzoči.

Predsednik zbornice dr. Groß se je spominjal v svojem pozdravnem govoru zlasti

osvoboditve vzhodne Galicije in Bukovine ter krasnega našega odpora v 11. Sočini bitki. Zbornica je izrazila potem cesarju čestitke ob priliki zmag naših armad.

Glavni dogodek seje je bil seveda govor ministrskega predsednika dra. v. Seidler. Le ta je govoril v prvi vrsti o socijalno-političnih zadevah in potem o nujnem vprašanju ljudske prehrane. Vlada stoji na stališču, da se mora vojno-gospodarsko razdelitev živil obdržati, da pa se mora tudi pustiti veselje do dela proizvajajočim slojem. Vsi sloji storijo svojo dolžnost, kmetje, uradniki, delavci, in tako smo zamogeli tudi v zaledju svoje postojanke obdržati. Vlada bode tudi skrbela, da bodedo z živili enakomerno na Avstrijskem kakor na Ogrskem preskrbljeni. Minister stoji na stališču, da ni nobenih nepremostljivih nasprotij med industrij, kmetijstvom in konzumom. Zanimivo je govoril minister tudi o vporabi vodnih sil zlasti za električne naprave. Nadalje se je pečal za agrarno politiko. Z vsemi mogočimi sredstvi se bode preskrbelo, da bode med vojno izčrpana zemlja svoj pridelek še povišala. Istotako je govoril o povzdigi drugih slojev ter predrugabi šolstva. — Posebno pomemben je bil govor ministrskega predsednika v političnem oziru. Minister stoji na stališču, da se mora uresničiti narodno samoupravo v okvirju države in kronovin. Tozadevne predloge stavel bode v upravnem odseku. Vlada stoji pri temu na stališču dualizma. Pri temu se vlada ne strinja s posameznimi izjavami, za katere ne more biti odgovorna. Mi želimo le notranje utrjenje vseh sil. Oni pa, ki se postavijo v nasprotje z državo, ne smejo imeti nikdar vpliva na javne zadeve države. Vlada stoji ravno na stališču avstrijske državne misli. V tem je utrjenje tudi zunanji položaj. Glavni temelj pri temu je zvestoba napram našim zaveznikom. Kdor deluje proti tej zvestobi in torej proti našim zaveznikom, ta okrepeča sovražnike in podaljša s tem vojno. Govornik je omenil potem mirovne poskuse in končal svoj govor tako-le: „Vročje si želimo notranji mir, ker ne moremo več izdržati, da bi se naša najboljša sila v narodnostnih bojih razdrobljala in ker hočemo vsi doseči, da pride domovina tudi v političnem oziru iz usode poskušnje svetovne vojne ne slabejša, marveč močnejša. (Živahno odobravanje. Ministru se čestita.)“

Ruske zmešnjave.

Položaj na Ruskem se v bistvu ni spremenil. Kerenski je sicer za sedaj zmagovalec nad svojimi ruskimi nasprotniki, ali mirovna misel se med ljudstvom ogromne te države vedno bolj širi. Vsaka struja, vsak narod hrepeni za svojimi cilji. Tako se pripravlja razsul nekdanj tako mogočne carjeve države. Vstaviti bi se dal ta razsul edino na ta način, da sklene Rusija z osrednjimi silami posebni mir. Tega pa Kerenski, ki stoji popolnoma v službi Angležev, noče storiti. Žato mora šele ta brezobzirni minister in diktator pasti, predno bode upati dosego posebnega miru.

Naš cesar in nemški cesar odgovorjata papežu.

Kakor znano, je rimski papež poslal vsem vojujočem se nevtralnimi državam noto, v kateri se poteguje za zopetno uresničenje svetovnega miru. Medtem, ko naši sovražniki doslej na noto še niso odgovorili, sta naš cesar in nemški cesar že podala odgovor, v katerem še enkrat slovesno izjavljata, da sta pripravljena za častni, pravični in stalni mir. Prinašamo (nekaj skrajšano) odgovor našega in nemškega cesarja.

Odgovor cesarja Karla.

Po kratkem uvodu pravi cesar: Zavedajoč se od zasedanja prestola naših dedov popolnoma odgovornosti, ki jo nosimo pred Bogom in pred ljudmi za nam zaupano usodo avstro-ogrske mo-

narhije, nismo nikdar izgubili iz oči visokega cilja, da postanejo naši narodi čim prej zopet deležni blagoslovov miru. Kmalu po našem nastopu vladanja nam je bilo tudi dodeljeno storiti skupno z našimi zavezniki že od našega zvišenega prednika pokojnem cesarju kralju Francu Jožetu I. uvaževani in pripravljeno korak za omogočenje častnega in trajnega miru. V svojem prestolnem govoru pri otvoritvi avstrijskega državnega zbora smo izrazili to željo in pri tem poudarjali, da delamo za mir, ki naj daljše življenje narodov osvobodi jeze in žeje po maščevanju in jih za generacije zavaruje pred uporabo orožene sile.

Naša skupna vlada ni med tem zamudila, izraziti z opetovanimi in nujnimi, vsemu svetu slinšnimi izjavami našo in željo narodov avstro-ogrske monarhije, narediti konec krvoprelitju z mirom, na kakoršnega misli Vaša svetost sama. Osrečeni po misli, da so naše želje od začetka imele isti cilj, ki ga določa Vaša svetost danes kot dosege potrebne, smo nam pred kratkim došle konkretne in praktične vzpodbude Vaše svetosti vzeli v temeljit pretrés in prišli do sledečega uspeha:

S silo globoko vkoreninjenega prepričanja pozdravljamo vodilno misel Vaše svetosti, da mora bodoči svetovni red sloneti izključivši silo orožja na moralnični sili pravice, na vladanja mednarodne pravičnosti in postavnosti. Tudi smo prešinjeni upanja, da bi povzdigo pravne zavednosti človeštvo naravno regenerirala. Pridružujemo se torej naziranjju V. S., da morejo in morajo pogajanja vojskujočih se vlad voditi do sporazumljenja, kako je pod varstvom primernih jamstev istočasno, medsebojno in sukcesivno zmanjšati orožje na kopnem, na morju in v zraku in kako je odstraniti po pravici vsem narodom sveta lastno visoko morje od gospodarstva ali nadvlade posameznikov in otvoriti enaki porabi vseh. Zavedajoč se popolnoma mir stvarajočega pomena po Vaši svetosti nasvetovanega sredstva, predlagati mednarodne prepire obligatoričnim razsodiščem, smo pripravljani, se o tem predlogu za Vašo svetostjo pogajati.

Ce se, kakor želimo iz vsega srca, posreči, da se dosežejo sporazumljenja med vojskujočimi se državami, ki bi uresničila to zvišeno misel in s tem dala avstro-ogrski monarhiji sigurnost za njen neovirani daljni razvoj, potem ne more biti težko, dopeljati do ugodne rešitve druga vprašanja, ki jih je še rešiti med vojskujočimi se državami, v duhu pravičnosti in primerne uvaževanja medsebojnih pogojev obstanka.

Ce bi stopili narodi sveta v smislu predlogov Vaše svetosti v medsebojna pogajanja, bi iz tega mogel vzcveteti trajen mir; lahko bi dosegli popolno svobodo gibanja na visokem morju — vzeta bi jim bila težka materialna bremena in odprli bi se jim novi viri blagostanja.

Pod vodstvom duha zmernosti in spravljivosti smatramo predloge Vaše svetosti za primerno podlago za uvedbo pogajanj za pripravo vsem pravičnega in trajnega miru in upamo živahno, da bi bili navdani enakega duha tudi naši današnji sovražniki.

Karl I. r.

Odgovor nemškega cesarja.

Odgovor, ki ga je podala nemška vlada, ima sledečo vsebino:

Nemški cesar je od začetka svojega vladanja smatral za svojo najvišjo in najsvetejšo nalogo, da ohrani nemškemu narodu in svetu blagodare mi-

Pridni viničar

s 3 do 4 delavskimi močmi se sprejme proti visoki plači pri K. Flick, Frauheim. 432

Majer in viničar

se pod jako ugodnimi pogoji sprejmeta. Lepo plačilo in mnogo zemlje. Richard Ogrisek, Sturmberg, pri Mariboru, pošta Pesnica. 434

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo, zmožen nemškega in slovenskega jezika se sprejme pri bratih Slawitsch v Ptujju.

Lehrling

mit guter Schulbildung, der deutschen und slowenischen Sprache mächtig, wird aufgenommen bei Brüder Slawitsch, Pettau. 425

20 komadov vinske posode

v prav dobrem stanju od 300 do 1000 litrov za prodati. Cena po dogovoru. 446

„Jablus“

pošta Podplat, postaja Kostrevnica-Podplat.

ru. Nemški odgovor se skljuje tozadevno na prvi prestolni govor cesarja Viljema z dne 25. junija 1888 ter poudarja, da se je cesar tudi v svetovni krizi pred sedanjjo vojno do zadnjega trudil, poravnati spor z mirnimi sredstvi. Ko je vojna proti njegovi želji izbruhnila, so bili zopet nemški cesar in njegovi zavezniki prvi, ki so slovesno izjavili, da so pripravljene se pogajati za mir.

Nemška vlada je papeževe predloge resno in vestno preudarila. Način, na kateri se je to zgodilo, dokazuje, kako zelo ji je pri srcu, da najde v soglasju s papeževimi željami in z mirovno resolucijo državnega zbora z dne 19. julija, porabne temelje pravičnega in trajnega miru.

S posebno simpatijo pozdravlja nemška vlada načelo papeževoga klica, da naj stopi na mesto materialne sile orožja, moralna sila pravice. Po papeževem mnenju bi iz tega sledilo, da reducirajo vse državne vojske armade ter da se mednarodna sporna vprašanja ustanovi obligatorično razsodišče. Nemška vlada soglašala s papežem, da so gotove določbe in garancije za istočasno in vzajemno omejitve orožjevanja na kopnem, na morju in v zraku ter za pravo svobodo in skupnost širokega morja tiste zadeve, pri katerih mora novi duh, ki naj v bodoče vlada med državami, priti do upapolnega izraza, kadar se bo o njih razpravljalo. Iz tega bi potem sledila naloga, da se pojavljajoči mednarodni spori odločijo ne z nastopom armad, temveč z mirovnimi sredstvi, zlasti tudi potom razsodišč. Cesarska vlada bo podpirala pri tem vsak predlog, ki je združljiv z življenjskimi interesi nemške države in nemškega naroda.

Nemška nota poudarja nato, da si nemško ljudstvo pred vsemi drugimi želi, naj bi zavladal med narodi duh spravljivosti in bratstva. Kadar bodo narodi spoznali, da je treba poudarjati to, kar jih drži, ne pa, kar jih razdvaja, se bo posrečilo, posamezne še odprte sporne točke tako urediti, da bodo ustvarjeni vsakemu narodu zadovoljivi pogoji njegovega obstoja. Le pod tem pogojem je mogoč trajen mir, ki bo pospeševal zopetno približanje in zopetni procvit človeške družbe. V tem prepričanju se nemška vlada zanaša, da bodo tudi sovražniki v papeževih načelih spoznali primerno podlago, na kateri bi se dal pripravljati bodoči mir pod pogoji, ki odgovarjajo duhu pravičnosti in evropskemu položaju.

Tako sta naša in nemški cesar zopet pokazala svojo krasno miroljubnost! Besedo imajo zdaj sovražniki!

Izpred sodišča.

Pismo — izdajalec.

Gradec, 20. septembra. Posestnik in vinski trgovec Johan Sametz v Zierbergu pri Spielfeldu hotel je svojo ženo pisмено zapeljati, da naj vliva vodo v 50 sodov vina, ki jih je imel prodati. Pismo je pisal na nekem potovanju po Spodnjem Štajerskem. Vojaška cenzura pa je pismo sodnji izročila. Vino je Sametz povprečno po 2 K 10 h prodajal. Ako bi se njegova lumparija posrečila, imeli bi kupci škode, on pa dobička za 1995 kron. Obtožen je bil tudi, da je pokvarjeno, zmešano in slabo vino prodajal. Obsojen je bil na dva meseca ječe z dvema tridma ležiščema na mesec.

Smrtna kazen vojne sodnje.

Dunaj, 20. septembra. Črnovojniški feldvebel Anton Schmid od črnovojniškega okrajnega poveljstva št. 1, Dunaj, pridelen operacijski blagajni 5. armadnega poveljstva, je v septembru 1916 pri vojno-poštnemu uradu 339 neko pismo z dvema vložnima listkoma vojne bolnišnice št. 3/8, glaseča se na 12.369 kron 80 h, za vojnega dobavatelja Franca Druškovič v Brežicah, za-se obdržal in je pustil to svoto od nekega neznanega moža, ki se je krivično za Druškoviča izdal, pri operacijski blagajni 5. armadnega poveljstva dvigniti. Bil je vsled tega od sodnje 5. armadnega poveljstva v zmislu § 444 v. k. p. in odredbe prekega sode armadnega nadpoveljstva poleg degradiranja na črnovojnika na smrt potom ustreljenja obsojen. Sodba je bila dne 10. januarja 1917 izvršena.

Kaj si Lahi vse pri nas upajo!

Gradec, 22. septembra. V Gradcu naseljeni trgovec s sadjem Anton di Lenardo poslal je v decembru 1916 na brate di Lenardo v Zürichu denarno pismo z 9 tisočaki, ki so bili določeni za plačilo citron. Cenzura v Feldbachu je denarno pismo zaplenila. Brata di Lenardo spadata v provinco Udine, torej sta v Italijo pristojna. Ker stoji pa Avstrija z Italijo v vojni, se tja ne sme

avstrijskega denarja pošiljati. Di Lenardo tu je zato obsojen na 2 tedna strogega zaporu z enim trdim ležiščem na teden in na 20 K denarne globe. — Res škandalozno, da delajo danes še laški državljani pri nas najboljše „kšefte“ in da jih oblast mirno gleda.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 29. septembra: Ubelbach, okr. Fronleiten; Passail**, okr. Weiz; Sv. Ruprecht, okr. Weiz; Schaffern, okr. Friedberg; Grafendorf, okr. Hartberg; Seckau**, okr. Knittelfeld; Šoštanj**, Marenberk**, Gaishorn, okr. Rottenmann; Rottenmann**, Sv. Lovrenc ob Dravi, okr. Ptuj; Riegersburg**, okr. Feldbach; Sv. Mihael pri Leobnu; Wildon**, Mooskirchen**, okr. Voitsberg; Voitsberg**, Vransko**, Brežice (svinjski sejem).

Dne 30. septembra: Sv. Erhard, okr. Bruck.

Dne 1. oktobra: Waltersdorf**, okr. Hartberg; Ilz, okr. Fürstenfeld; Aflenz**, Krieglach**, okr. Kindberg; Neuberg**, okr. Mürzzuschlag; Konjice**, Dol**, okr. Laško; Ranten**, okr. Murau; Ormož**.

Dne 2. oktobra: Celje*; Ormož (svinjski sejem); Radgona*.

Dne 3. oktobra: Sv. Peter**, okraj Leoben; Imeno (svinjski sejem), okr. Kočevje; Luče (sejem za drobno živino), okraj Arvet.

Dne 4. oktobra: Cerkevni prostor Fernitz, okraj okolica Gradec; Köflach**, okr. Voitsberg; Schwanberg**, okr. Deutschlandsberg; Sv. Lenart v Slov. Gor., Žalec**, okr. Celje; Jurkloster**, okr. Laško; Lankowitz, okr. Voitsberg; Gradec (konjski sejem); Breg pri Ptujju (svinjski sejem).

Dne 5. oktobra: Gradec (sejem za klavno živino); Rogatec*; Pöls*, okr. Judenburg.

Dne 6. oktobra: Pišec**, okr. Brück; Wörschach*, okr. Irdning; Sv. Mihael pri Leobnu**, Tilmitsch**, okraj Lipnica; Krennhof**, okr. Voitsberg; Sv. Margareta**, okr. Neumarkt; Admont**, okr. Liezen; B. Schoffeld, okr. Knittelfeld; Brežice (svinjski sejem).

Razno.

Kupčija zelja nakupovalne ces. k. štajerske namestnije. „Obersteinerblatt“ v Brucku piše: Ena najbolj nesrečnih preskrbovalnic živin v vojni je pač deželna nakupovalnica c. k. štajerske namestnije v Gradcu. Visoke cene za manjvredno, mnogokrat pokvarjeno blago, naravnost neverjetno nakupovanje. Pred nekaj časom dobil je okrajni preskrbovalni odbor več sodov kislega zelja po 3 K 30 h za eno kilo. Pri temu je del zelja še nezavžiten. — Takim lumparijam bi se moralo pač konec napraviti!

Zbirca po cerkvah. Ob priliki cesarjevega rojstnega dne je določil mariborski knezskoškof dr. Mihael Napotnik po vseh cerkvah dieceze nabiranje denarjev. Zbrala se je skupno svota 5818 K 52 h. To svoto je knezskoškof izročil vojno-oskrbovalnemu uradu v Gradcu.

Poslanec in c. k. gimnazijski profesor dr. Verstovšek, znani politični poštenjak, s katerim smo se tudi mi že opetovano popečali, opsoval je v neki interpelaciji na znani pravaško-klerikalni način slovenske naprednjake in Nemce na Spodnjem Štajerskem. Barabski ton te Verstovšekove interpelacije pravzaprav ne zasluži nobenega odgovora, kajti takega tona, kakor „akademično izobraženi“ profesor dr. Verstovšek se niti zadnji žganjar ne poslužuje. Ali v dotični interpelaciji, ki se je potegovala za gotove veleizdajalske hujskate, je Verstovšek napadel tudi svojega kolego, celjskega poslanca svetnika deželne nadsodnije g. Richarda Marckhla. In ta si prostaški manir profesorja Verstovška ni pustil dopasti, marveč ga je v „odprtem pismu“ v raznih listih prav energično za ušesa prijel.

V tem odprtem pismu imenuje g. Marckhl dotičnega inspiratorja „brezčastnega obrekovalca“ in „tata časti“. Radovedni smo, kaj bode Verstovšek storil? Nič, stresel se bode kakor mokri kužek in zasledoval svoje zvišene „jugoslovanske“ cilje naprej!

Imenovanje. Cesar je mestnemu zdravniku v Ptuj primariju dru. Francu Metzler v. Andelberg podelil naslov medicinskega svetnika. Čestitamo!

Teško ranjeni vojni kurat. Kakor se poroča iz Maribora, bil je dne 12. t. m. na Sočini fronti vojni kurat Engelbert Klasing teško ranjen. Le hrabro nastopanje lajtnanta Verbitsch, ki je ranjenca 3/4 ure v nevarnosti za lastno življenje do obvezovalnice nesel, rešilo je kurata smrti.

Vojni križci za civilne zasluge. Cesar je podelil vojni križec za civilne zasluge 2. razreda m. dr.: občinskemu zdravniku v Ormožu dru. Alojzu Heiß; distriktnemu zdravniku v Slov. Bistrici dru. Maksu Murmayr; nadalje vojni križec za civilne zasluge 3. razreda m. dr.: zdravniku v Murecku dru. Jožefu Krautgasser in praktičnemu zdravniku v Hrastniku dru. J. Marcius.

Duhovniška politika. „Marburger Zeitung“ piše: „Kakor izvemo iz podučnega vira, pustil je mariborski slovenski knezoškof dr. Napotnik svojim političnim somišljenikom izjaviti, da je sicer tudi pristaš jugoslovanske deklaracijske politike in da bi bil dotično izjavo kakor ljubljanski knezoškof dr. Jeglič podpisal; to pa mora za sedaj opustiti, češ, da mora zdaj še ozire jemati na nemško prebivalstvo Maribora in lavantske dieceze, ki bi tako izjavo ne sprejelo mirno in bi bilo z njo izzivano, kar se mora sedaj še preprečiti.“ — Komentar k tej velezanimivi vesti pričakujemo od „Straže“.

V Kozjem se je pojavila huda griža, ki je že več smrtnih žrtev zahtevala. Pospesala je to bolezen slaba pitna voda, vživanje nezrelega sadja in nepimerna stranišča.

Popravek. V zadnji številki smo poročali, da je bilo nekemu trgovcu v Konjicah 48.000 K ukradenih. Tatvine sunilo se je g. Arturja Konjetič iz Celovca. Ta sum pa se je medtem kot popolnoma neopravičen izkazal. Kazensko postopanje proti g. Konjetiču je bilo vstavljeno.

Življenje za eno jabolko. Pred kratkim smo poročali, da je prišel strelec Neumayer na kolodvoru v Beljaku, ko je hotel iz nekega vagona eno jabolko vzeti, pod vlak in je bil usmrčen. Žalostni slučaj pa se je drugače izvršil. Neumayer je v izvrševanju svoje službe prekoračil progo; pri temu je prišel med „puferje“ vagona, ki so ga zdrobili, tako da je bil nesrečen takoj mrtev.

Sedemkrat odlikovan. Iz Pisheldorfa na Koroškem se poroča: Tukajšnji kmetijski fant P. Moosbrugger dobil je pred kratkim zlato hrabrostno medaljo. To je 7. odlikovanje, ki si ga je mladi vojak med vojno zaslužil. Odlikovanec je vojni pilot in četovodja na vzhodni fronti.

Požar. Iz Fischeringa poroča: Pogorela so poslopja posestnika Valentina Schilcher v Unteraigenu. Žal, da je bila tudi vsa žetev tega posestnika in še nekega sosesa uničena.

Pivovararji so zahtevali iz bogve kakšnih novih vzrokov zopetno zvišanje itak mnogo previsokih cen piva. Urad za ljudsko prehrano pa je to za sedaj odklonil, tako, da morajo dosedanje cene ostati. Kakor se poroča, hočejo pivovararji proti temu zopetno vlogo napraviti.

Grozni požar (U.-K.-B.) V vasi Hernadfö na Ogrskem pogorelo je 128 stanovalnih hiš in 200 drugih poslopij ter mnogo gospodarskih poslopij. Tudi mnogo živine in krme je bilo v plamenih uničeno. Tri otroci so našli v ognju smrt. Škoda znaša 1 in pol milijonov kron. Požar je nastal vsled naprednosti otrok, ki so cigarete kadili.

Razstrelba. Naravnost grozovita razstrelba se je zgodila 22. t. m. v rovu Helene rudnika Lubeny na Ogrskem. 59 rudarjev je mrtvih, 55 ranjenih, med njimi več težko. Cesar Karl je poslal tja takoj izraz topllega sočutja in si je pustil brzojaviti natančno poročilo. Na stvareh ni mnogo škode in se boče zamogel obrat kmalu zopet pričeti.

Škof v Trientu. Uradno se poroča: Knez in nadškof Eudrici od Trienta se je z ozirom na vojne dogodke v njegovem škofjskem mestu odločil, da se naseli v lepo ležečem samostanu Heiligenkreuz pri Dunaju. Tam biva v družbi svojega tajnika in samoumevno ni njegova osebna prostost prav nič omejena. — Zakaj neki se to stvar o škofovi prostosti tako silno naglašava? Saj vendar nikdo na božjem svetu ne dvomi, da je „prostost“ avstrijskih škofov vedno in povsod „neomejena“ . . .

Od vojnega ministra do infanterista. Prejšnji ruski vojni minister Sawenkow stavil je prošnjo, da ga naj ruska vlada kot navadnega vojaka v napadalni bataljon uvrsti. Kaj

ko bi drugi penzionirani ministri to posnemali; pa ne samo na Ruskem . . .

Koliko krompirja dobimo? Avstrijski minister za ljudsko prehrano poročal je v parlamentarni komisiji za vojno gospodarstvo m. dr.: Lansko leto smo imeli pri slabi krompirjevi žetvi uspeh okoli 50 milijonov meterskih centov, v normalnih letih pa okroglo 130 milijonov centov. Letošnja žetev je nekaj boljša. Ni pretirano, ako računamo na žetev 70, morda celo 80 milijonov meterskih centov. Kar se tiče porabne množine, pride, ako se računa 100 kil na glavo in leto, okoli 2 kili na glavo in teden. Vprašanje je pri vsemu temu po našem ponižnem mnenju le to, če ne bodo oblastvene odredbe ves krompir — požrle!

Kako se dela draginjo. V skupnem odboru obeh zbornic državnega sveta, ki bode odslej baje vodil nadzorstvo nad zloglasnimi „centralami“, se je en poslanec pritožil zaradi navijanja cen pri žitni kavi. Rekvizijska cena za ječmen znaša 36 kron, prodajalna cena na producentu žitne kave 46 kron, proizvajalne cene, vojne kave s 5%-nim dobičkom 72 kron, prodajalna cena producentov 90 K in cena pri razprodaji v malem — 120 kron. Kmet dobi za svoj pridelek 36 kron, zadnji prekupčevaloc pa 120 kron. In to si pustimo dopasti; kajti dopasti si bodedo pustili morda tudi to, da se nam konečno lastno kožo ož naše neumne buče potegne. „Gehorhsam ist des Christen Schmuck!“

Dobički iz vojne. Bilanca a. dr. emaljskih tvornic in fabrik kovinskega blaga „Austria“ za 1916—17 konča s čistim dobičkom 2.100.244 kron. Predlaga se dividendo 25% proti 20% v lanskem letu . . . Kdo plačuje to dividendo? Vboge ženske, katerih moške prelivajo svojo kri za domovino, vbogi mali kmetje, delavci in obrtniki, vsi oni, ki jim je vojna prinesla le bremena, pa nobenega dobička. Ali ni razumljivo, da smatra izmozgano prebivalstvo gotove kapitaliste za najhujše sovražnike?

Koliko ljudi živi od vojno-žitnega prometnega zavoda? Kakor je dne 18. septembra vladni komisar vojno-žitnega prometnega zavoda dognal, bilo je dne 1. januarja t. l. samo pri dobavi žita 3249 žitnih komisarjev uslužbenih. Ti ljudje stanejo seveda nekaj drobiža. Zato ni čuda, da košta pšenica 38 K, bela moka pa 120 K.

Kako si zamoremo predstaviti potopljeni prostor čolnov? Kdor še ni videl nikdar velike pomorske ladje, ta si pač ne more pravilno predstaviti, kako velika je prostorna vsebina potopljene tonaze in kako velika je ta izguba za sovražne trgovske ladje. Primerni pojem se dobi, ako se v uradnih poročilih omenjene brutto-register-tone spremeni v kubične metre. Dnevni uspeh od 35.000 brutto-register-ton odgovarja prostoru 99.150 kubičnih metrov ali prostorni vsebini 6 skladišč, od katerih je vsako 100 metrov dolgo, 15 metrov široko in 11 metrov visoko. Skupni majski uspeh nemških podmorskih čolnov od 869.000 ton na potopljenem tovornem prostoru si predstavimo najbolje kot 90 metrov široko cesto, katere hiše na obeh straneh so po 30 metrov visoke. Po tej cesti bi morali 2735-4 (torej skoraj 3 kilometre!) korakati, da bi imeli v hišah na obeh straneh toliko prostora, v katerega bi se dalo shraniti vsebine 869.000 register-ton, to je 2.461.817 kubičnih metrov.

Uvoz nemškega krompirja v Avstrijo. Zanimivi in veleznačilni so sledeči resnični podatki: Iz tedenskega poročila vojno-prometnega žitnega zavoda, filijalka Praga, za čas od 2. do 8. t. m. je posneti, da se je oddalo okrajem in posebnim mestom skupno 366 vagonov krompirja. Izven Češke se ni oddalo nobenega krompirja. Dobavlja se sedaj tudi krompir iz Nemčije, od katerega se je več kot 100 vagonov češki vporabi dodelilo in večinoma tudi že odposlalo. Do 9. t. m. peljalo se je skozi colninsko postajo Tetschen nad 600 vagonov nemškega krompirja. Nadaljnih 1000 vagonov se še pričakuje. Tudi na Dunaju in v Gradcu se že dobavlja krompir iz Nemčije. Zanimivo je to zaradi tega, ker gotovi hujskači ravno tako

Odprte službe: Delavci in delavke

le ledični ali sami stoječi,
se pri dobremu zaslužku in
ceni prehrani takoj sprej-
mejo v

cementni fabрики
Zidanimost (Steinbrück).

Domači tesar
ali kolar
se sprejme. Prosto stanovanje in njiva. Frh.
v. Twickel'sche Gutsverwaltung, Marburg.

V najem se želi vzeti
gostilno
na deželi s trgovskim lokalom in če mogoče
zraven vrt ali nekaj zemlje. Ponudbe naj se
napravijo pod naslovom Johann Gräther, Dobje
bei Montpreis, Unter-Steiermark.

Viničarska družina

sprejme se do 1. novembra. Poleg dobrega
plačila stojijo tudi njive na razpolago. Vpra-
šanja na g. Josef Goriupp, Ptuj.

Kdor hoče svoje posestvo ali obrt na Dunaju ali provinciji
hitro in diskretno prodati, naj se obrne na
Handelsverkehrszeitung „HAVEG“, Wien, I. Gise-
lastrasse 5, telefon interurban 8275,
in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacije
brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.

delajo, kakor da bi bilo pomanjkanje v naših krajih edino posledica izvoza v Nemčijo. Kakor se pa vidi, nam tudi Nemčija kolikor mo- goče pomaga!

Ruski vojni vjetniki morilci. V Stein- wandleiten u na Nižje-Avstrijskem sta dva ruska vojna vjetnika nekega vžitkarja umorila in oropala. Oblekla sta se takoj v ukradeno civilno obleko, svoje uniforme pa sta pustila v gozdu. Kolikor je doslej znano, sta oropala ubitemu vžitkarju 1200 kron, dva para škornjev, eno obleko in eno srebrno uro.

Aretirani oderuhi. Na Dunaju je policija zaprla trgovce Franca Wiesner, Rudolfa Seifried in Konrada Deimel, ki so bili cele vagone sira po nizkih cenah nakupili, potem pa na oderuski način prodajali.

Velika žepna tatvina. Iz Dunaja se po- roča: V kolodvorski kavarni ukradel je var- šavski slikar Rybnar trgovcu Meczera denarnico s 24.000 K. Žepnega tata so za- prli. Ukradeni denar pa je bil že nekemu ta- tinskemu tovarišu izročil, katerega oblast do- slej še ni zasačila.

Tudi svinjsko meso iz Nemčije za Avstrijo! Kakor se poroča iz Dunaja, se je „Oezegu“ posrečilo, za dunajski trg iz nemških ledenic pridobiti večjo množino svinjskega mesa. Ra- dovedni smo, če bodejo pravaški listi tudi to svojim vernim čitateljem poročali. Kajti hujskati znajo ti listi proti nam zvesto zave- zani Nemčiji prav dobro.

Oproščen vojaške službe je bil v Birming- hamu na Angleškem 34 let star mož, dasi- ravno je popolnoma zdrav in čvrst ter sposoben za vojaško službo. Na Angleškem, kjer imajo sploh mnogo vzornih uredb, so ustanovili tudi nekeke vzklicne komisije, ki pretresajo, če je potrjenca morda oprostiti iz posebnih ozirov vojaške službe. Na to komi- sijo se je obrnil tudi omenjeni 34 letni mož; dokazal je, da dobi dedščino petih milijonov, če preživi dva dosti starejša opravičenca, a da pride sam, oziroma njegova družina ob to premoženje, če pade v vojni. Komisija je odločila, da je bodočega dediča oprostiti vo- jaške službe.

Izgubljena je bila v Ptuj u od Floriani- platza do pošte črna, usnjata denarnica z večjo svoto. Odda se proti dobremu plačilu pri Johannu Kosel, poštni slugi v Ptuj u.

Sv. Florijan pri St. Gradcu. Piše se nam: Dne 17. januarja 1917 je bilo po celi naši fari zrnje rekvirirano in zato pa je naš žup- nik N. Ulčnik že prejšno nedeljo v cerkvi predlagal in pridigal ljudem, da ne bi smeli zrnja skrivati, ker vsak bo strogo kaznovan, kdor bo zrnje skrtil. Naš župnik so se pa prvi zmotili in 8 žakljev vsake sorte zrnja v eno sobo skrili in zaprtega imeli. Ali žalibog so vojaki in pa komisija še bolj „kšajt“ bili, ka- kor pa gospod župnik. Komisija je prvi dan vso zrnje popisala, kolikor so ga našli pri župniku in ker jim je to sumljivo naprej prišlo, da bi župnik tak malo zrnja imeli, ker so pa ljudje vedeli, koliko so po bernji dobili, ker svojega tak niso nič imeli, — so šli vojaki za en par dni spet k župniku revidirat in res so našli okoli 400 kg več zrnja, kakor prvi dan. Seveda so to zrnje vso vzeli, da g. žup- nik ni imel nič od tega; samo od okrožne sodnije iz Celja je dobil 100 kron kazni za plačati ali pa 14 dni zapora. V tem zrnju so pač g. župnik malo žegna imeli, za komaj pa niso mogle jesti, kakor ima njihova kuharica navado, da zrnje svinjam davlje in se tudi svinjam pozna, ker so tak debele, da komaj po vrtu hodijo. Ali boste letos tudi skrili zrnje, g. župnik? Letos bomo še bolj natanko is- kali, varujte se toraj!

Prijateljica Rusov. Pri gostilničarki Mariji Kvar v Mošgancih uslužbena dekla Liza Golob bila je že dalje časa na sumu, da ima razmerje z nekim vojnim vjetnikom. Gostilničarka in dekla sta namreč eskortnemu možu G. Hrapp zatajila navzočnost ruskega vjetnika v gostilni; našlo se je pa potem Rusa v spalnici teh žensk. Dne 17. t. m. pa je porodila Liza Golob dečka, katerega oče je po njeni lastni izpovedbi Rus Iwan Poze- rowski. Ta otrok je baje zaradi zaslinjenja umrl. Golob pa je še okoli pravila, da se prav

nič ne sramuje zaradi občevanja z Rusi. Fej, fej ruskim ljubicam!

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 26. septembra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Pri Seretu pripeljale so nemške čete iz ene zadajšnih sovražnih črt nad 150 vjetih in več strojnih pušk.

Italijansko bojišče. Na Montu San Gabriele in pri Kalu bili so so- vražni poizvedovalni oddelki prepodeni. V oddelku Tonale in zapadno od Tolmina pripeljale so naše napadalne čete vjete. Letalno delovanje je bilo ob Soči, potem med dolinama Etsche in Sugana jako živahno.

Južno-vzhodno bojišče. Zmerno artiljerijsko delovanje.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 26. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestonaslednika Rupprechta. V Flandriji zopet močni ognjeni boj. Zjutraj vzele so naše čete del dne 20. t. m. severno ceste Menin-Ypern izgubljenega ozemlja s krepkim napadom nazaj. Angleži so nas skušali stirikrat nazaj potisniti; bili so odbiti. Razvornih krvavih žrtev izgubili so Angleži nad 260 vjetih. Od gozda Houthoult do kana- la Comines-Ypern bobenski ogenj. Potem so zapričeli angleški infanterijski na- padi. **Bitka je v polnem toku.** — Pri Gene- licu vdrl so po močnemu ognju Angleži v naše črte. Protisunki so prepodili sovražnika. — Naši letalci so napadli zvečer zopet Lon- don in angleška pristanišča na obeh straneh Kanala. Metanje bomb na Ramsgate, Margote, Dover ter Boulogne, Calais, Gravelius in Dünkirchen je imelo požarni učinek. Eno naših letal se ni vrnilo. Nasprotniki so izgubili 15 letal.

Prvi generalkvartirnožster Ludendorff.

Angleški nemiri zaradi lakote.

W.-B. Berlin, 26. septembra. Glasom izpovedi kapitana nekega v septembru iz Hulla v Rotterdam došlega angleškega par- nika vlada v Hullu velika nezadovoljnost glede vprašanja prehrane. Vse cestne izgrede se je z orožjem zadušilo. Med 2. in 8. septembrom se je v Kommerzial-Roud v Hullu skladišča in prodajalne oropale. Najstrožje je prepove- dano, o takih nemirih kaj poročati ali v ča- sopolisih objaviti.

Posestvo

v Čaderdorfu blizo okrajne ceste, 10 minut od postaje Poličane, v najboljšem stanju, s stanovanlim in gospodarskim poslopjem, 12 oralov zemlje, njive, travnik, gozd, se proda z „auseugom“, ki na njem leži. Več pri železniškemu portirju v Poličanah. 456

Majer

ki se razume tudi na vinogradniško delo, se sprejme pod ugodnimi pogoji pri

Aloju Muchitsch

trgovcu v Ptuj u. 457

Električna luč brez baterije! Znana eksportna firma Maks Böhnel, Dunaj IV., Margaretenstraße 27/51, prinaša novo električno Dynamo žepno svetilko v trgovino, ki zamore spreminiti vso industrijo žepnih svetilk z baterijami. Pri tej svetilki pride s pritiskom dynamo in delo, ki daje električni tok za svetilko in s tem lepo, belo svetlobo. Cenejša kakor vsaka druga žepna svetilka, ker odpade nadomestilo baterij. Gori kolikor časa se hoče brez opešanja. Cena znaša K 24.—. Katalog proti vpošiljanju 1 K.

Žnidarič Tomaž, kovaški mojster v ob- čini Pocije Nr. 92 niže Ptuj a, išče pridnega

učenca 449 za kovačijo na 3 leta.

Pridni 361 viničarski ljudje

3 osebe, se sprejmejo. Ponudbe na Rudolf Blum, Maribor, Car- neristrasse 22.

DEKLA

pridna, zvesta in de- lavna, se sprejme v službo

Leopold Slawitsch, tr- govec v Ptuj u. 427

„Asanol“

ma presenetljiv uspeh pri po- končevanju Zoharjev (zakon, va- rovan) škurkov, mravelj itd. 1 zavojček stane 1 krono.

„St. Valentinov redilni prašek za prašiče“

je edino uspešen pri prebavi krme, zaradi tega izredno redi meso in toliščo. 1 zavoj stane 1 krono. Naroča se pri Josip Berdajs, Ljubljana, Zeljar- ska ulica 18. Po pošti se po- šilja najmanj 6 zavojčkov.

4 stanovalne sobe

s kuhinjami, njivo in sadonosnik se takoj oddajo. Vprašanja na upravo tega lista. 450

En travnik

pri Mariboru, kupi Karl Flucher, Schiller- straße 8. 438

Izvežbana in pridna prodajalka

zmožna slovenskega. nemškega in laškega jezika, želi s 1. no- vembrom premeniti službo v trgovini me- šanega blaga. Pri- jazne dopise je po- slati pod naslovom: Rezi Schrot, Rosegger- straße 4, Bruck a. M.

Sprejme se ženska

za delo pri hiši in za kuho pod dobrimi pogoji. Naslov: Leo- pold Wake, Straß, Sta- jersko. 447

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za službe, učence, stano- vanja in posestva v Ptuj u

izvršuje vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž)

Podaljšaj svoje življenje!

Zamore se svoje življenje podaj- šati, boleznj prepričati, bolnike ozdraviti, slabotne okrepcati, tavajoče trdne in nesrečneze vesele napraviti!

Kaj stoji za vsako boleznijo?

Slabost živčne sile, žalost, izguba ljubih prijateljev ali svojcev razočaranja, strah pred boleznijo, napačni način življenja in mnogo drugih vzrokov.

Veselo srce

je najboljši zdravnik! Dobi se pot, ki ti po- maga do veselja, tvoj čut oživlja, ki te z novo nado napolni, in to pot ti kaže neki spis, katerega dobi vsakdo, kdor po njega piše takoj in

popolnoma zastonj!

V tej mali ročni knjižici se raztolmači, kako se nadomesti v kratkem času in brez motenja poklica moč živcev in miškeljev, kako se za- more odpraviti in izboljšati utrujenost, slabo razpoloženje, slabost spomina, nevoljo za delo in nešteto drugih bolezenskih pojavov. Zabe- vajte ta spis, prinesel Vam boe nadopolne ure.

Naslov: Ernst Orsech, Berlin S. W., Markgrafenstrasse 63, Abt. 473. 454

Razglas.

Iz deželnih drevesnic v Gleisdorfu, v Brucku ob Muri in v Celju se bodo oddale štajerskim kmetovalcem v jeseni leta 1917 oziroma spomladi 1918 sledeče vrste jabolk in hrušek, skupaj okrog 31.000 komadov drevesc.

Od teh se bodo oddalo tri četrtine kmetskim posestnikom po znižani ceni po 1 krono komad in ostala četrtina nekmetским posestnikom po tržni ceni 2 K 20 vin. komad, izvzemši zavitek in voznino k železnici.

Naročila sprejema deželni odbor. Naročilo se pridene potrdilo občine, da je prošnik kmetski posestnik v občini. Če se rabijo drevesca za jesensko sajenje 1917, se mora to v naročilu posebej omeniti in naročilo poslati vsaj do 15. oktobra 1917. Prošnje se bodo sprejemale, dokler bo kaj zaloge kakor za jesensko tako tudi za spomladno sajenje takoj po objavi tega oznanila in se bodo reševale po vrsti, kakor dojdejo.

Več kakor 120 komadov eden posestnik ne dobi in je dotični dolžan, ta drevesca vsaditi na svojem lastnem posestvu.

Drevesca se oddajajo samo proti takojšnjemu plačilu. Če je ene ali druge vrste zmanjkalo, se nadomesti z njej najbližnjo vrsto in naročilec lahko to vrsto sprejme ali pa odkloni.

Če se nadomestne vrste ne sprejme, se mora ista takoj odpovedati.

Drevesca naj naročilci, če le mogoče, osebno prevzamejo ali pa, če se pošljejo po železnici, takoj po prejemu skrbno pregledajo.

Pritožbe se naj takoj pošljejo na vodstvo drevesnice. Na poznejše pritožbe se ne bo oziralo.

Seznamek jabolk in hrušek, ki se bodo oddajale v sadni dobi 1917/18 iz deželnih drevesnic:

Št.	1. Jabolke	a) v Gleisdorfu			b) v Brucku			c) v Celju		
		Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevje	Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevje	Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevje
1	Štajerski mošanci	665	311	—	200	—	—	1430	—	—
2	Vel. renski bobovec	765	154	—	2150	60	—	2450	—	—
3	Ananas rajnete	13	16	30	—	—	—	90	60	240
4	Baumanova reneta	380	55	45	870	50	170	495	—	35
5	Damason reneta	178	64	30	—	—	—	740	—	—
6	Kanada reneta	114	12	—	—	—	—	280	—	—
7	Belefleur rumeni	75	48	65	—	—	—	250	—	167
8	Astrachan beli	—	—	—	475	10	90	—	—	—
9	Šarlamovski	41	32	11	745	20	290	120	—	215
10	Gravensteiner	27	25	6	1250	60	350	—	—	—
11	Prestolonaslednik Rudolf	220	94	14	—	—	—	—	—	—
12	Kardinal plemenasti	83	50	—	190	10	—	185	—	—
13	London pepinek	234	15	39	—	—	—	230	—	110
14	Ribstonov pepinek	—	—	—	420	10	—	130	—	—
15	Schöner od Boskopa	192	123	71	—	—	—	190	—	—
16	Lesnika rdeča	533	32	—	420	10	—	—	—	—
17	Huberjeva moštna jabolka	298	21	—	—	—	—	—	—	—
18	Danzinger jabolka (Kantapfel)	—	—	—	340	—	—	—	—	—
19	Plemenito jabolko (rumeno)	—	—	—	490	10	55	—	—	—
20	Landsberška reneta	—	—	—	890	25	171	—	—	—
21	Zimska zlata parmena	—	—	—	620	20	30	—	—	—
22	Rdeči jesenski kalvil	—	—	—	320	40	7	—	—	—
23	Renski zakrivljeni steblovnik	910	192	—	440	40	—	1025	—	—
2. Hruške.										
1	Dielova maslenka	43	—	29	270	25	80	20	—	248
2	Postrvovka	13	16	12	—	—	—	—	—	—
3	Dobra Louisa iz Avranches	29	—	34	230	40	160	18	—	320
4	Williamova Kristijanovka	—	—	—	60	10	—	—	—	—
5	Olivier de Serres	—	—	21	—	—	—	25	14	230
6	Pastorka	23	—	48	180	16	130	60	—	—
7	Salcburgerica	8	—	—	16	—	50	—	—	—
8	Zimska dehantska hruška	49	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Jelenka	220	18	—	400	30	—	20	—	—
10	Weilerjeva moštna hruška	147	55	—	30	—	—	110	100	—
11	Roséjeva čutarica	—	—	—	205	60	—	—	—	—
12	Tepka	—	—	—	—	—	—	147	80	—
13	Štajerska moštnica	169	9	—	—	—	—	—	—	—
14	Rdeča deželna hruška	106	—	—	585	10	—	45	—	—

Poleg tega se bodo oddali 640 komadov bobovca, ca 1/4 m visokega, 1035 komadov južno-tirolskega in 1600 komadov južno-štajerskega plemenitega kostanja — enoletne rastline — po ceni 60 vin. za en komad, nadalje 187 marelic in 156 breskinih pritličnih drevesc, 25 visoko-debljih in 72 pritličnih „Reineklauden“, 100 črešnjevih in 72 višnjevih visokih in srednjevisokih deblov oddalo, ki jih dobijo le kmetski posestniki po znižani ceni.

Gradec, dne 10. septembra 1917.

Od štajerskega deželnega odbora.

Weintreber

kauft unter besten Bedingungen
Max Straschill
Rann bei Pettau.

Vinske tropine

kupuje pod najboljšimi pogoji
Maks Straschill
Breg pri Ptuj.

Vsak svoj lastni reparater!

Moje Lumax ročno-šivalno šilo šije štep-šitje kakor z mašino. Največja iznajdba, da zamoreš usnje, raztrgane čevlje, opreme, kožuhe, pieproge, vozne odeje, šofe za šofore, filc, kolesne mantelje, vrece, platno in vse drugo močno blago sam sešiti. Neobhodno potrebno za vsako-ogar. Izborno za rokodelce, kmete in vojake. Biser za sportne ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba. Garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke. Mnogo pohvalnih pisem. Cena kompletnega šivalnega šila z cvrtem, štirimi različnimi šivankami in navodilom K 390. 2 kosa K 750, 3 kosi K 11—, 5 kosov K 18—. Se razpošilja poštino prosto, ako se denar naprej pošlje; pri povzetju poštnina ekstra, na bojišče le proti naprej-plaćilu po **Josef Peiz, Troppau**. Omlitverzstrasse 10. 15če se naprej-prodajalce. 376

8 vinarjev

za eno dopisnico Vas stane moj glavni katalog, ki se vam na zahtevo zastoj dopošlje. Prva fabrika ur **Hanns Konrad, c. in k. dvorní liferant Brúx 1502** (Češko). Niklaste ali jeklene anker-ure K 16, 18, 20. Armadne radji anker-ure K 18, 22, 26. Bela kovina (Gloria-srebro) dvojni mantelji, anker-remont. ure K 30, 32. Masivne srebrne anker-remont. ure K 40, 50, 60. Budilnice in stenske ure v veliki izbiri. 3 leta garancije. Razpošiljatev po povzetju. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. 386

Heinrich Weisz Nagysalló (Kom. Bars)

Ustanovlj. 1910 oddaja po povzetju spodaj označene čevlje z usnjatim podplatom v vsaki velikosti. Riziko izključen! Izmenjava dovoljena! S cenikom med vojno ne morem služiti. — En par damskih čevljev K 30—, 35—, 40— 45— 50— in 55—. — En par delavskih čevljev (bakance) ca K 48— in 60—. 1 par čevljev za gospode K 40—, 45—, 50—, 55— in 60—. Otroški čevlji v vsaki množini, najceneje. 4 doz čevljevše kreme K 1—. Bakance z lesenim podplatom par K 25—. 395

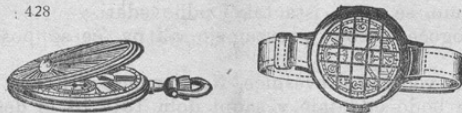
Sadje

in
gospodarska jabolka

kupuje v vsaki množini po najboljših cenah
Maks Straschill
Breg pri Ptuj. 349

Nerazrušljivo vztrajati

je naš princip, ako smo gotovi resničnosti in pravilnosti našega stališča. Rabimo vedno **Lysoform**, ker imamo gotovost, da nas vedno pred vsako infekcijo varuje.

Žepna ura

jeklo ali zaniklana
I. vrsta K 14
II. vrsta K 20
Srebro imit. K 30
Z dvojnimi manteljem K 40
Z varstveno šipo K 2—, z radijem K 10— več.
Precizijske ure K 50—, 60— in 80—.

Ura na napestnik

z varstveno šipo
Veliki format K 20
II. vrsta K 24
Mali format K 30
II. vrsta K 40
Z varstveno šipo K 2—, z radijem K 10— več.
Precizijska ura na napestnik K 50—, 60— in 80—.

Razpošiljatev od Dunaja po pošiljlatvi svote z K 150 za poštino tudi na bojišče.

MAX BÖHNEL,

Dunaj, IV. Margarethenstrasse 27/51.
Fabrični cenik proti razpošiljlatvi K 1—.
Dynamo žepna svetilka K 24— in K 30—.

Najlepši kinč

ženske so krasna
velika trdna prsa.

Ženske, ki se v tem oziru ne čutijo polne, naj pišejo zaupljivo na Ida Krause, ki podeli popolnoma brezplačno na podlagi svoje priznane metode disk. nasvet za dosego idealnih polnih oblik. **Ida Krause**, Preßburg (Ogrsko), Schanzstraße 2, Abt. 109. 275

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavskih od 19. ure do 2. ure popoldne (slabijanje je od 19. do 1. ure zaprta), ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.
1. kopelj z vročim zrakom, varc ali „Brausebad“ z rjavo K —70

100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in žejno gaseče, si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za: ananas, jabolčnik, grenadine, malinovec, poprova meta, muškatelec, pomerančnik, dišeča perla, višnjevec, skaziti se ne more. Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča, namesto ruma in žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo K 12— franko po povzetju.

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

500 kron v zlatu

če ne odstrani kreme Grolich z zraven spadajočim milom vse solnične pege, maroge, solnične opekline, ogrce, obrazno rdečico itd. in ne obrani kolo mladostno svežo in nežno. Cena K 5-75 s poštnino vred. 3 porcije stanejo K 16—, 6 porcij K 30-70. Vse orez kakih nadaljnjih stroškov Naslov za naročila: 434

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

Najbolj prijetni
Spomin
na pokojnike
se doseže
s povečanjem njih slike!

Povečanja in umetniška izpeljava fotografij v vsaki velikosti

po zmernih cenah
z jamstvom za naravno sličnost preskrbi
zavod za risanje in umetnost
Ferd. Ludw. Chamrada
Dunaj XV.,
Wurmsergasse 43, Abt. 7.
Ceniki na zahtevo.
Zastopniki se povsod sprejemajo.

Dobri aparati za briti in lase striči
I-a britev iz srebrnega jekla K 3-50, 4—, 5—, zaniklana K 3—, 5—, znamka „Perfekt“ s 6 klinjama K 18—, 20—, rezervne klinje 1 tucat K 6—, I-a stroji za lase striči K 11—, 12—, izmenjava dovoljena ali denar nazaj.
Razpošiljatev po povzetju ali naprej-plaćilu po c. in kr. dvornem listu-rantu **Hanns Konrad**, ekspozitna in razpošiljalna hiša Brúx št. 1741 (Češko). 51

Pozor!
Friderik Milošič
mizarstvo v Ptuj
poleg nemškega pokopališča
ima vedno
mrtvaške krsti (truge)
v vseh velikostih v zalogi. Istotako pohištvo vseh vrst. Tudi izdeluje vsako delo mizarške stroke po naročilu točno in dobro.
Mizarska delavnica je kakor preje odprta!
Najnižje cene! Poštena postrežba!

Diamanti za rezanje stekla
Od steklarskih diamantov zamorem sedaj le št. 4 po K 11-70 in št. 5 1/2 po K 16—
pošiljati, ker je dovoz diamantov podzvezan in dobava surovega blaga jako težka ter le po visokih cenah mogoča. Troški za povzetje stanejo 55 vin.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive las in brade za trajno temno pobarva, 1 steklenica s poštnino vred K 2-70.
Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. . . . K 2-45.
1 steklenica s poštnino vred K 2-45.
Po povzetju 55 h več. Naslov za naročila: Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno, 636, Morava.

Stole (Zimmersessel) SLAWITSCH & HELLER trgovina v Ptuj.